

ПРОТИДІЯ
ЧИ СПРИЯННЯ
КОРУПЦІЇ?

стор 2

ФЕЙКОВА
БОРТЬБА
ПО-УКРАЇНСЬКИ

стор 3

«ПОРИ РОКУ» ВІД ГРОЙСМАНА:
ЧИ СТАНЕТЬСЯ
ЕКОНОМІЧНЕ ДИВО

стор 4

Ліки підхопили в бензину та продуктів харчування естафету подорожчання, і цітники на медпрепаратах змінилися в бік збільшення. Експерти попереджають, що це не останній стрибок: негативна тенденція набирає обертів. Через те, що державна програма реімбурсації не покриває потреб населення, а зарплати і пенсії не встигають за зростанням цін, багатьом українцям доведеться або купувати найдешевші ліки, або взагалі оминати аптеки.

Медпрепарати давно стали дорогим задоволенням. Однак ціни на них не втомлюються рости. За словами члена **Економічного дискусійного клубу Наталії КОВАЛКО**, торік ліки подорожчали на 20%. І, на жаль, є побоювання, що таблетки й мікстури цього року додадуть до ціни ще 20–25%.

За її словами, вартість ліків безпосередньо залежить від курсу долара, адже близько 70% препаратів завозяться на територію нашої країни з-за кордону і, відповідно, закупуються за валюту.

Президент **Всеукраїнської ради захисту прав та безпеки пацієнтів Віктор СЕРДЮК** додає, що в середньому співвідношення таке: подорожчання долара на 10 копійок провокує зростання цін на медпрепарати мінімум на 6 копійок.

Так, дистриб'ютори закладають у вартість продукції курсові ризики. За визнанням експертів, імпортери прораховують курс на кілька гривень вище реального. І якщо вже в держбюджеті-2018 закладено подальше здешевлення гривні, то й зростання цін на ліки неминуче.

Близько 30% фармринку України займають вітчизняні виробники. Здавалося б, вартість продукції наших фармзаводів ніяк від «зеленого» не залежить. Однак, за словами Наталії Ковалко, це зовсім не так, тому що сировина або окремі компоненти для виготовлення багатьох препаратів закуповуються за кордоном. У свою чергу підштовхують зростання цін на українські пігулки-мікстури такі фактори, як підвищення мінімальної зарплати, збільшення вартості енергоносіїв і логістики.

Втім, на такому привабливому ринку, як фармакологічний, завжди знайдеться місце для недобросовісної конкуренції, спрямованої на витіснення з нього гравців, що врешті-решт вилазить боком кінцевим споживачам. Наприклад, наприкінці року Анти-монопольний комітет України оштрафував великого імпортера і двох дистриб'юторів, які поставляють на український ринок понад 50% медпрепаратів. Умови договору з дистриб'юторами були прописані так, щоб обмежити конкуренцію з боку дешевих ліків тієї ж фармакологічної групи.

ПІГУЛКИ В «ЗОЛОТІЙ» ОБОЛОНЦІ

Віктор Сердюк підкреслив, що Україна — практично єдина країна в Європі, де кінцеві споживачі переймаються вартістю ліків.

«Це питання цікавить тільки міністра охорони здоров'я даної (європейської). — Прим. авт.) країни. А населення в разі захворювання отримує медичну допомогу й ліки за рецептами, не сплачуючи за них гроші. У нас же відшкодування коштів державою мінімальне. В 2017 році українці заплатили за ліки з

власної кишені близько 60 млрд грн, а на так звану програму доступних медпрепаратів було виділено з держбюджету лише 600 млн грн. Тобто держава бере на себе тільки 10% від необхідного обсягу забезпечення населення медпрепаратами. В інших же європейських країнах компенсація коштів за ліки становить не 10%, а 30–80%», — пояснив він.

(Закінчення
на стор. 5)

УКРАЇНЦІ МИНУЛОГО РОКУ ЗАПЛАТИЛИ ЗА ЛІКИ З ВЛАСНОЇ КИШЕНІ БЛИЗЬКО 60 МЛРД ГРН, А НА ТАК ЗВАНУ ПРОГРАМУ ДОСТУПНИХ МЕДПРЕПАРАТІВ ІЗ ДЕРЖБЮДЖЕТУ БУЛО ВИДІЛЕНО ЛИШЕ 600 МЛН ГРН

Занадто багато питань державної ваги так і не змогли вирішити парламентарії в минулому політичному сезоні. Дві ключові фракції «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт», що входять до так званої коаліції, ніяк не можуть знайти спільну мову. Нині ж стартує восьма сесія ВР, і борги потрібно буде віддавати. Втім, не тільки народним депутатам доведеться розставляти крапки над «і», а й президенту. Ось тільки чи вийде?

Отже, 3 квітня 2017 року голова Нацбанку Валерія Гонтарева написала заяву про відставку. І після цього запала довга пауза: парламент не звільняв очільницю НБУ, а президент не вніс подання з новою кандидатурою. Минуло дев'ять місяців, і за цей час можна було вже й дитину народити. Але віз і нині там. Хоча це не завадило представникам пропрезидентської фракції говорити, мовляв, ось-ось.

І нарешті цей момент настав: Петро Порошенко 18 січня вніс до парламенту подання про звільнення Гонтаревої і про призначення на її місце Якова Смолія, який і так фактично керує НБУ в статусі в. о.

Про цю кандидатуру експерти говорили давно. Так

Парламентська битва: чи закінчилися торги...

що ніяких сенсацій, по суті, не сталося.

Чи вдасться врешті-решт поставити крапку в цій справі? Якщо є подання, то, найімовірніше, торги закінчилися. Але не потрібно забувати про важли-

складу Центральної виборчої комісії. Президент чекав-чекав, та й вніс нещодавно подання на чотирнадцять замість необхідних тринадцяти кандидатур. Начебто радіти треба. Все ж таки понад три

так вчинив. Президент почав виправдовуватися і допустив можливість «нового включення». Але поки що абсолютна тиша. І певно, що перелік кандидатур залишиться незмінним. І якщо ко-

УСІ ВАЖЛИВІ ПИТАННЯ СТАЛИ ТАКИМИ СОБІ ЗАРУЧНИКАМИ ВЕЛИКИХ ПОЛІТИЧНИХ ТОРГІВ. ЧИ ЗАКІНЧИЛИСЯ ВОНИ, ДІЗНАЄМОСЯ ЗОВСІМ СКОРО. АЛЕ... ВСЕ ЦЕ НЕ ТАК УЖЕ Й ВАЖЛИВО, ОСКІЛЬКИ ВІДРАЗУ Ж СТАРТУЮТЬ НОВІ ТОРГИ

вість призначення і заступників голови Нацбанку. Подієюють, мовляв, «Народний фронт» дуже вже хоче собі одне із заповітних крісел. Тому цілком можливо, що питання знову зависне в повітрі.

Ще один не менш важливий момент — призначення нового

з половиною роки цього чекали. Але глава держави вирішив всупереч нормам закону не враховувати інтереси всіх фракцій. Зокрема «Батьківщини», яка нині по різних рейтингах посідає перше місце!

До речі, в Давосі у Порошенка запитали, чому він

аліція меншості проголосує за незбалансований склад ЦВК, то нічого путнього з цього не вийде.

Та й чи можна буде вважати майбутні вибори чесними? Адже Центральна виборча комісія не буде легітимною ні в очах суспільства, ні в очах

Заходу. Того самого Заходу, який раз у раз штурхає нашу владу, котра багато чого наобіцяла, але про свої обіцянки забула.

Ще на кону виборче законодавство. На минулій сесії депутати хоч і проголосували в першому читанні за Виборчий кодекс, але примудрилися провалити кілька законів, які саме і визначали модель проведення майбутніх виборів. Тепер же доведеться щось вирішувати.

До речі, в грудні великий колектив парламентаріїв (в основному представники БПП і «НФ») зареєстрували цікавий законопроект, який передбачає перехід на виключно мажоритарну систему виборів! І це дуже показовий момент: влада не зацікавлена в пропорційній системі з відкритими списками. Як би вона не стверджувала зворотнє... Тому найвірогідніше, що наступні вибори пройдуть по-старому, хоч і живемо ми «по-новому». Судячи з усього, «мажоритарка» для влади — святе. І немає в цьому нічого дивного.

Крім того, всі чекають голосування по законопроекту щодо антикорупційного суду...

Насправді ж «висяків» залишилося набагато більше. І усі важливі питання стали такими собі заручниками великих політичних торгів. Чи закінчилися вони, дізнаємося зовсім скоро. Але... Все це не так уже й важливо, оскільки відразу ж стартують нові торги. Без цього вже ніяк.

Україна взяла на себе зобов'язання створити спеціалізований антикорупційний суд. Міжнародних партнерів, яким це, власне кажучи, і було обіцяно (таке враження, що їм це потрібно більше, ніж нам), влада годувала жданиками. Але, здається, далі тягнути нікуди. А може, тільки здається?

Профільний президентський законопроект Захід повністю розкритикував. Нам не довіряють і хочуть жорсткого контролю за вибором суддів з боку міжнародних експертів. У цьому немає нічого дивного: фактично за чотири роки після закінчення Революції Гідності нічого і в країні не змінилося. Схеми залишилися, потоки перерозподілили...

Наше ж керівництво відкидає вимоги того ж Міжнародного валютного фонду і Світового банку і твердить, що ми самі повинні розбиратися у своїй пісочниці, а «не втрачати суверенітет».

Утім, влада наша надто залежна і дуже вже сподівається на кредити. У МВФ же чітко дали зрозуміти, що без суду (і не тільки) грошей не бачити.

Як же з'їсти рибку і кісткою не вдавнитись? Можливо, доведеться піти на поступки і навіть найближчим часом проголосувати законопроект, а до другого читання перекроїти його, враховуючи побажання Заходу. Ну і, відповідно, набагато раніше, ніж задумано, запустити антикорупційний суд у роботу. Хоча до виборів об'єктивно навряд чи встигнуть...

Але насправді зарубіжні партнери вкрай наївні, коли думають, що в Україні навіть створений за всіма канонами орган зможе ефективно працювати. Та наші винахідливі парламентарії можуть скласти п'ять тисяч законів, які б допомагали багатьом ніколи не стикатися з НАБУ, САП і, відповідно, спеціальним антикорупційним судом.

Ось, наприклад, нещодавно у ВР був зареєстрований законопроект №7499, згідно з яким народні обранці хотіли скасувати кримінальну відповідальність за незаконне збагачення. Ініціювали його чотири нардепи: представники «НФ» Владислав Данилін і Олександр Кірш, а також парламентарії від БПП Андрій Шинькович і Геннадій Чекіта.

Депутати пропонували звільнити чиновників від відповідальності за володіння або передачу іншим особам коштів, походження яких вони не могли пояснити. Зате притягти потенційного корупціонера до відповідальності можна було б тільки якщо майно придбано незаконно. Крім того, на думку експертів Центру протидії корупції, законопроект №7499 також легалізував приховування корупційного майна чиновників через оформлення його на третіх осіб.

Скандал вибухнув неймовірний, тому парламентарії вирішили відкликати законопроект від гріха подалі. А може, їм партійні боси підказали це зробити і покарали за ініціативу. Поки ж і так нікому нічого не світить!

А потім? Чи є гарантії, що в майбутньому щось подібне знову не спливе і не дійде до сесійної зали? Все може бути! Ми ні від чого не застраховані.

Поки в Україні триває битва за суд, на ділі більше схожа на бійку в дешевому боллівудському кіно, в деяких країнах відбувається реальна боротьба з корупціонерами. Йдеться про

ПОКИ В УКРАЇНІ ТРИВАЄ БИТВА ЗА СУД, НАСПРАВДІ БІЛЬШЕ СХОЖА НА БІЙКУ В ДЕШЕВОМУ БОЛЛІВУДСЬКОМУ КІНО, В ДЕЯКИХ КРАЇНАХ ВІДБУВАЄТЬСЯ РЕАЛЬНА БОРТЬБА З КОРУПЦІОНЕРАМИ

Саудівську Аравію, де під роздачу потрапили 350 високопоставлених чиновників, бізнесменів і навіть принців! Їх звинуватили в корупції і відмиванні грошей.

З початку листопада підозрюваних тримали в готелі «Рітц-Карлтон» в Ер-Ріяді. Їм запропонували в обмін на свободу відшкодувати збитки державі. І більшість затриманих пішли на угоду зі слідством. Загалом вони повернули 107 мільярдів доларів.

Законодавство в Саудівській Аравії досить жорстке. Втім, ні про яку страту не йшлося (до неї засуджують тільки за умисне вбивство, гомосексуалізм, збройне пограбування, згвалтування, релігійне відступництво, контрабанду, торгівлю наркотиками, викрадення літака, лжепроцтво, чаклунство). Але принци та міністри з бізнесменами, що до них приєдналися, вирішили не ризикувати і відкупитися. Щоправда, справи дев'яносто п'яти підозрюваних (напевне, найжорсткіших) все ж передадуть до суду.

До слова, генпрокуратура Саудівської Аравії каже, мовляв, це тільки перший етап масштабної антикорупційної війни. Ось інтрига так інтрига. Це вам не суд створювати... Наш серіал абсолютно нецікавий, і його фінал цілком очевидний.

Протидія чи сприяння корупції?

Сторінку підготував Микола БИКОВ

У сучасній медіареальності фейкові новини стали однією з найбільших бід. Так, у листопаді 2017 року правозахисна організація Freedom House повідомила, що онлайн-маніпуляції і тактика дезінформації зіграли важливу роль на виборах принаймні у 18 країнах світу. Тож увесь світ кинувся битися з фальшивками. Схоже, що до цієї боротьби незабаром приєднається й Україна. Ось тільки чи не перетвориться у нас шляхетна ідея на боротьбу зі ЗМІ? Адже в Україні своя особлива реальність!

Нещодавно глава фракції «Блок Петра Порошенка» Артур Герасимов запропонував розробити та ухвалити законопроект про запровадження відповідальності за поширення (виходить, що за ретрансляцію) недостовірної інформації. «Я закликаю нас розробити та ухвалити законопроект про протидію фейкам», — сказав він.

Герасимов пояснив: мовляв, це необхідно тому, що Росія використовує фейки в інформаційній війні проти України. І з часом кількість фальшивок зростатиме...

Тут стає особливо цікаво. Адже ми вже давно звикли, що абсолютно все, що не вписується в лінію партії, — це рука Кремля. І чи не перетвориться цей задум у результаті в полювання на відьом?

Насправді слова Артура Герасимова можна було б пропустити повз вуха, якби їх фактично не повторив президент Петро Порошенко. Так, нещодавно глава держави закликав ЗМІ внести пропозиції щодо боротьби з фейковими новинами. «Хіба для нас зараз не важливо знайти спосіб,

ФЕЙКОВА БОРОТЬБА З ФЕЙКАМИ

як протидіяти поширенню російських фейків в українському інформпросторі? Іноді їх не без задоволення тиражує наша опозиція. Час від часу на них клюють навіть ті медіа, які позиціонують себе як глибоко українські, патріотичні і європейські... У середині країни я розраховую на саморегуляцію і пропозиції з боку українського медіаспівтовариства», — сказав Порошенко.

інформаційної політики, в народі — «Мінстець». Тобто відомство існує і наполегливо працює вже три роки! Он як ми британців випередили! Тільки чим саме займаються підлеглі міністра Юрія Стеця, так досі й незрозуміло.

4 січня 2015 року Кабмін ухвалив постанову «Питання діяльності Міністерства інформаційної політики України», згідно з якою відомство є головним

відставку 31 травня 2017 року, але парламентарії так і не наважилися відпустити його у вільне плавання. Отже робота триває. Але яка? І чому президент не картає свого кума, коли все так погано у нас із фальшивими новинами? І для чого нам законопроект про введення відповідальності за недостовірну інформацію?

Якщо смикнути за букву закону, то дізнаємося, що в на-

на. Тобто все чітко і ясно. Що ж хоче зробити українська влада? Судячи з усього, закріпити штрафи, а може, і щось більше. Наприклад, запровадити кримінальну відповідальність...

Згадайте, як у 2012 році нардеп-«регіонал» Віталій Журавський подав скандальний законопроект «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів щодо посилення відповідальності за посягання на честь, гідність та ділову репутацію людини». Мета цього документа — ввести кримінальну відповідальність за поширення завідомо неправдивої інформації, тобто наклеп (можливо, навіть до 3–5 років позбавлення волі!).

18 вересня 2012-го проект закону був розглянутий парламентом і ухвалений у першому читанні 244 голосами за. Резонанс був неймовірний, і це зрозуміло, тому що за цим законом четверта влада в Україні просто перестала б існувати. І писати залишалось б або про голодуючих кошенят, або про тренди в манікюрі. Це, звичайно, перебільшення, але всі ж розуміли, знову-таки, що у нас найчесніший і найгуманніший суд у світі. Скандал вибухнув настільки гучний, що довелося давати задній хід документу.

Чи не повториться це знову? Чи не перетвориться боротьба з фейками на боротьбу зі ЗМІ? На жаль, в нашій країні може статися все що завгодно. А особливо з огляду на те, що нинішній рік передвиборний і, по суті, виборчі перегони вже давно стартували. У цьому випадку контролювати інформаційний простір украї важливо. Адже історії про відмивання грошей Януковича, новини про канікули президента і генпрокурора на фешенебельних Мальдівах і Сейшелах надто псують імідж влади.

Яна ДЖУНГАРОВА

У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ ТІЛЬКИ СТВОРЮЄТЬСЯ СТРУКТУРА, ЯКА ВІДПОВІДАТИМЕ ЗА ІНФОРМАЦІЙНУ БЕЗПЕКУ. В УКРАЇНІ ТРИ РОКИ ІСНУЄ «МІНСТЕЦЬ». ОН ЯК МИ БРИТАНЦІВ ВИПЕРЕДИЛИ! ТІЛЬКИ ЧИМ САМЕ ЗАЙМАЮТЬСЯ ПІДЛЕГЛІ МІНІСТРА ЮРІЯ СТЕЦЯ, АБСОЛЮТНО НЕЗРОЗУМІЛО

Для початку варто замислитися над суттю проблеми. Отже, у Великобританії тільки створюється структура, яка відповідатиме за інформаційну безпеку. До речі, підрозділ відкривають на базі секретаріату тамтешнього кабміну. В Україні ж фактично з початку 2015 року діє окреме Міністерство

органом у системі центральних органів виконавчої влади у сфері забезпечення інформаційного суверенітету України... Тобто фейки — їхня парафія!

Якщо працівники «Мінстеця» і сам міністр не справляються зі своїми обов'язками, вони мають бути звільнені. До речі, сам Юрій Стець подав у

шому законодавстві немає чіткого визначення поняття «недостовірна інформація». Простіше кажучи, крапки над «і» в подібних справах може розставити тільки суд (найчесніший і найсправедливіший). Під час розгляду сторона, яка поширила інформацію, повинна довести, що вона достовір-

ДУМКА ЕКСПЕРТА

«Блага ідея може використовуватися для закручування гайок ЗМІ»

Олесь ДОНІЙ,
президент громадської організації «Центр дослідження політичних цінностей»:

«Росія, яка веде військові дії на території України, протягом всієї своєї історії використовувала інформаційні технології для затвердження свого панівного становища в нашій країні. Але з російськими фейками і пропагандою можна абсолютно успішно боротися, не ухвалюючи спеціальних законів. Потрібно повністю відмовитися від російського інформаційного контенту. Крім того, варто було б розірвати низку договорів (завдяки багатьом із них в Україні працюють російські гуманітарні інституції), в тому числі у контексті СНД... Наша країна в цьому плані зробила далеко не все.

З іншого боку, благородна ідея боротьби з фейками може використовуватися для подальшого закручування гайок ЗМІ. І зараз досить складно захистити свої права, а якщо з'являться додаткові можливості притягти журналістів до адміністративної або кримінальної відповідальності, буде ще важче. У нас же вся судова система підконтрольна президентові. Ось тоді розслідування, наприклад про таємний відпочинок Порошенка на Мальдівах, в принципі стануть неможливими. Влада просто хоче, щоб було більше законодавчих можливостей для контролю над масмедіа та політичною опозицією.

Якщо потрібно, Банкова може пропихнути через несамоодостатній парламент будь-який законопроект. І новий документ, до слова, може бути навіть більш жорстким, ніж законопроект Журавського 2012 року. Лише тиск Заходу може щось змінити. Оскільки наша влада не підконтрольна українському суспільству».

КОНТЕКСТ

Європа захищається

Європарламент створив спеціальний відділ по боротьбі з фейковими новинами. Підрозділ захищатиме репутацію ЄП і реагуватиме на появу фальшивої інформації.

Аналогічну структуру створять також у британському парламенті. Прес-секретар прем'єра Великобританії Терези Мей заявив, що «уповноважений підрозділ з питань національної безпеки у сфері комунікацій» відповідатиме за «боротьбу з дезінформацією з боку держав і приватних осіб». Ця структура буде систематично працювати над стримуванням супротивників і допоможе реалізувати пріоритети у сфері національної безпеки.

А у Франції пішли ще далі. Так, тамтешній уряд незабаром представить законопроект про протидію недостовірній інформації.

Про це повідомив президент країни Еммануель Макрон.

«Якщо ми хочемо захистити ліберальну демократію, ми повинні мати сильне законодавство. Ось чому я вирішив, що ми змінимо наші юридичні норми, щоб захистити демократичне життя від цих фальшивих новин», — заявив Макрон, підкресливши, що такий захист особливо необхідний у передвиборний період.

За словами президента Франції, новий закон дозволить за рішенням суду зобов'язати адміністраторів мережі або сайту видалити той чи інший фейковий контент, заблокувати конкретний акаунт або весь сайт. Радикально, нічого казати!

Наша влада, судячи з усього, є шанувальником твору Вівальді «Пори року». Не встигли українці оклигати від «осені реформ», які, на щастя, поки не реалізовані повною мірою, як нас почали морально готувати до «весни й літа реформ». Прем'єр Гройсман із властивим йому артистизмом анонсував черговий «музичний фрагмент» із оптимістичною назвою «Фокус на економічне зростання».

Повнощогого і пишнотілого прем'єра, який, імовірно, бачить у собі й своєму оточенні втілення українського народу, що збільшив свої доходи, не варто звинувачувати в забудькуватості та нагадувати йому, що в «Порах року» є ще й концерт «Зима». Адже треба ж було Кабміну відпочити від трудів праведних і набратися сил перед втіленням у життя амбітного проекту з реанімації української економіки.

«Ми фокусуємося на закладанні підвалин прискореного економічного зростання. В 2018 році ми плануємо збільшення ВВП на 3%. Але цього недостатньо. Тому потрібно створити умови, щоб ми могли вийти на зростання не менш як на 5–7%», — заявив глава уряду, додавши, що це завдання на середньострокову перспективу.

Суть реформи, спрямованої на економічне зростання, полягає в прийнятті 35 законопроектів, які, за логікою уряду, мають виконати п'ять головних завдань: захистити права бізнесу, дерегулювати й поліпшити діловий клімат, полегшити доступ до фінансування і державних ресурсів, заохотити інновації. Ухвалення цих ініціатив, за словами прем'єра, дасть змогу наростити економічну міць країни й покращити позиції України в рейтингу Світового банку Doing Business — причому відразу на 30 пунктів.

І хотілося б повірити в «економічне диво». Але навіть за поверхневого погляду на красиву презентацію відчуття дежавю не залишає.

Наприклад, що ми бачимо в блоці, присвяченому захисту прав бізнесу? Знайомий із часів Азарова, Яценюка (тепер і Гройсмана) меседж про заснування служби фінансових розслідувань. Навколо ще не створеного органу, покликано розслідувати фінансові злочини аналітичними методами без використання силового компонента, розгорнулася в минулому році справжня міжвідомча війна. Кожне міністерство хотіло ним опікуватися, і кожен чиновник у міру своїх здібностей намагався наділити службу різноманітними повноваженнями, відібравши частину з них у відповідних управліннях і департаментів СБУ, Мін'юсту і МВС. Але тоді боротьба за такий ласий шматок закінчилася

нічим. Мабуть, у цьому році на нас чекає другий раунд...

Також нічого нового немає ні у створенні єдиного митного вікна, ні у впровадженні інституту уповноваженого економічного оператора для пришвидшення митних процедур, ні в посиленні ролі бізнес-омбудсмена.

І в інших блоках законодавчих ініціатив ви не побачите новинок. Скільки разів оголошували на весь світ про спрощення умов

І не можна сказати, що всі ініціативи погані. Навпаки. Аби їх утілити в життя без підкислимих процесів! Осць виступив же Гройсман за зниження облікової ставки для забезпечення доступу до кредитів? А на ділі нещодавно Нацбанк натомість підвищив її до 16%.

Голова Комітету економістів України Андрій НОВАК у коментарі «ВВ» зазначив, що в презентації є справді дуже важ-

«І зараз влада намагатиметься компенсувати негативи, які накопичилися в контексті підвищення тарифів і прийняття непопулярних рішень під прикриттям так званих реформ, зокрема пенсійної і медичної. Звідси підхоплений у Порошенка меседж про «весну реформ» і тези про те, що покращиться ситуація з малим бізнесом. Тобто фактично Гройсман намагається «відбілити» уряд в очах малого бізнесу», — пояснив він «ВВ».

УРЯД ВОЛІЄ ЗАЙМАТИСЯ ВУДУ-ЕКОНОМІКОЮ, ВИГОЛОШУЮЧИ КРАСИВІ ФРАЗИ Й НЕЗМІННІ ПОПУЛЯРНІ ЗАКЛИНАННЯ А-ЛЯ «ДЕРЕГУЛЯЦІЯ» І «МИ ДОПОМОЖЕМО БІЗНЕСУ». ОДНАК ЖОДНИХ РЕАЛЬНИХ ДІЙ, СПРЯМОВАНИХ НА ПОЛІПШЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЖИТТЯ, В РЕЗУЛЬТАТІ НЕМАЄ І НЕ ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ

для запуску нових вітчизняних проектів у нафтогазовій галузі, про дерегуляцію та здешевлення використання РРО у зв'язку з переходом на смартфони та планшети? А вже про лібералізацію валютного контролю та створення привабливих умов для інвесторів і говорити не варто.

ліви й потрібні ініціативи. Однак політики навчилися створювати красиві слайди, водночас реалізувати заявлене не вважають за потрібне.

Кандидат політичних наук, політолог Олексій ЯКУБІН, у свою чергу, нагадав, що 2018-й — рік передвиборний.

Експерт зазначив, що нічого нового в заявах прем'єра немає і його меседжі звучать, як заїжджена платівка. Хоча глава уряду й говорить про підтримку малого бізнесу, проте ключовий пресинг фіскальних служб у результаті «реформ» зосереджений саме на ньому.

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Як пришвидшити реальне зростання економіки

Андрій НОВАК,
голова Комітету
економістів України:

«Для пришвидшення реального зростання економіки передусім необхідно стабілізувати курс гривні.

Другим важливим пунктом має стати зниження облікових ставок. Для того щоб економіка запрацювала, вона повинна отримати «фінансову корову» всередині банківської системи. І для цього реальний відсоток облікової ставки повинен бути доступним — на рівні 12–13% річних у гривні максимум.

Уряду також бажано було б зайнятися кардинальним спрощенням податкової системи, тому що вона в нас переобтяжена масою дрібних податків і зборів. У частині децентралізації необхідно щонайменше 50% податків залишати на місцях.

Крім того, країна потребує реформи системи державного управління, яка включає в

себе кардинальне скорочення держапарату і регуляторних органів, а також спрощення всіх регуляторних функцій щодо бізнесу.

Ну і, звичайно ж, боротьба з корупцією — те, про що найчастіше говорять наші західні партнери.

Реалізація цього комплексу дозволить похвалити економіку.

Варто пам'ятати й про те, що однією з ключових проблем, що унеможливує поліпшення бізнес-клімату, є непрогнозованість дій уряду, а останнім часом ще й НБУ. У непрогнозоване середовище ніхто великі гроші не заведе. Тому що серйозний інвестор готує бізнес-план щонайменше на 10 років. А як в Україні його можна реалізувати, якщо практично кожен квартал у нас вноситься зміни в податкове, митне, регуляторне, адміністративне законодавство? Ну а те, що робить Нацбанк із курсом гривні, українськими банками, обліковими ставками, — у цій сфері ситуація змінюється мало не щодня, — взагалі змушує забути про будь-яку прогнозованість. Тому серйозні інвестиції не зайдуть в Україну доти, доки економічна політика не буде зрозумілою та стратегічною».

«Малий бізнес є одним із головних джерел наповнення держбюджету. Тому в передвиборному контексті уряду і варто було б іти на якісь поступки підприємцям, у тому числі на перехід до прогресивного оподаткування, але як тоді латати дірки, що утворилися в бюджеті?» — роз'яснює Олексій Якубін.

Він запевняє, що Кабмін не має глобального плану або сценарію реального запуску економіки.

«Тому уряд воліє займатися вуду-економікою, виголошуючи красиві фрази й незмінні популярні заклинання а-ля «дерегуляція» і «ми допоможемо бізнесу». Однак жодних реальних дій, спрямованих на поліпшення економічного життя, в результаті немає і не передбачається. Ми продовжуємо багато імпортувати, експорт у нас переважно сировинний, і поки жодної програми стимулювання несировинного експорту не існує», — додав політолог.

Андрій Новак також не бачить передумов для реального зростання економіки. Він зазначив, що за своєю структурою, зокрема стосовно балансу між дохідною і видатковою частинами, держбюджет-2018 нічим не відрізняється від торішнього головного фінансового документа країни.

«Це означає, що будь-яких справжніх змін у цьому році чекати не варто, відповідно, й економічний результат буде таким самим, як і в 2017-му, — в межах 2,5%. Але в умовах нашої низької економічної бази навіть 3% ріст ВВП, який оптимістично прогнозує уряд, реально на собі не відчують ні громадяни, ні підприємства. Для цього темпи зростання економіки мають бути на рівні 6–7% на рік мінімум за стабільного курсу гривні та низького рівня інфляції», — підкреслив експерт.

Економіст прогнозує, що напередодні виборів президента і Верховної Ради влада видаватиме на-гора все більше слайд-шоу, що випромінюватимуть оптимізм. При цьому він настійливо радить виробити імунітет до подібного елею і вірити не презентаціям, а реальним справам уряду.

До слова, забезпечити зростання економіки на горезвісні 5–7% Володимир Борисович обіцяє в середньостроковій перспективі. Зазвичай за таким невігладливим терміном стоять цілком конкретні 5–10 років. Навряд чи він розраховує так довго займати прем'єрське крісло. Тому, найімовірніше, згадані строки — це небажання відповідати за свої слова, як заведено у політиків. У крайньому разі можна спустити всіх собак на парламент — мовляв, це депутати не голосують за такі потрібні позитивні зміни. І далі жити спокійно, нарощуючи сантиметри на талії й суми на банківських рахунках. А народ? Народу, упевнений Гройсман, й так уже стало жити краще і веселіше...

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Свою чергою голова Вільної профспілки медичних працівників Олег ПАНАСЕНКО зазначив, що влада не розробляє реального механізму компенсації вартості ліків для пацієнтів. Навіть заявлені програми доступних ліків та реімбурсації медпрепаратів належно не працюють.

«При цьому з усіх нас не забувають регулярно стягувати податки, в тому числі у вигляді відрхувань із зарплати у Фонд соціального страхування України, однією з функцій якого є фінансування загальнообов'язкової страхової медицини. У тій же Молдові держава покриває 80% витрат на лікування патологій за рахунок страхового фонду. У нас же це чомусь не робиться. Тому всі спроби псевдореформування медичної галузі не можна назвати інакше як геноцидом українського народу», — підкреслив він.

Експерти запевняють, що влада у належний спосіб не займається питанням розвитку системи охорони здоров'я. За словами Наталії Ковалко, близько 30–40% у затверженому Міністерством охорони здоров'я переліку медпрепаратів не використовуються українцями. Схоже, список просто містить

Експерт уточнила, що в 2016 році Кабмін упровадив так званий мінімальний лікарський кошик, до якого входять 20 препаратів. Його середня вартість залежно від регіону складає від 314 до 347 грн. В уряді розраховали, що вмісту кошика споживачеві має вистачити на рік.

ТОРІК ЛІКИ ПОДОРОЖЧАЛИ НА 20%. І, НА ЖАЛЬ, Є ПОБОЮВАННЯ, ЩО ТАБЛЕТКИ Й МІКСТУРИ ЦЬОГО РОКУ ДОДАДУТЬ ДО ЦІНИ ЩЕ 20–25%

препарати, які не призначають і не застосовують. Також чиновники відмовляються навіть поцікавитись, скільки населення насправді витрачає на медпрепарати, при цьому перебуваючи під ілюзорним впливом власних цифр.

«А ось згідно з об'єктивними даними виходить, що кожен із нас витрачає на ліки не менше однієї тисячі гривень», — підсумовує вона.

Аріна МАРТОВА

На думку народного депутата, єдине, що може зупинити безальтернативне руйнування системи охорони здоров'я, — це зміна влади.

Чинна влада цілеспрямовано знищує медустанови в маленьких містечках і селах України. Про це під час робочого візиту до Чернігівської області заявив народний депутат від фракції «Батьківщина» Валерій Дубіль.

Як приклад він навів закриття відділення паліативної допомоги Любецької лікарні в Чернігівській області. Всі працівники цієї медустанови вже звільнені. Натомість їм запропонували працювати за 3,4 тис. гривень у лікарні смт Ріпки, яке розташоване за 35 кілометрів від Любеча. Зважаючи на те, що дістатися з одного населеного пункту в інший можна лише на маршрутному таксі, щодня на проїзд медпрацівникам доведеться витрачати 72 гривні. Виходить, що половину зарплатні їм доведеться віддавати за транспорт.

Валерій Дубіль підкреслив, що пацієнти похилого віку у зв'язку із закриттям медустанови в Любечі

Валерій ДУБІЛЬ: «Влада нищить медицину в невеликих містечках і селах»

взагалі залишилися без будь-якої можливості лікуватися.

«Паліативна допомога (комплекс медичних, соціальних, психологічних і духовних заходів, спрямованих на поліпшення якості життя пацієнтів із невиліковною хворобою і обмеженим прогнозом життя. — Прим. ред.) — один із кількох видів медичних послуг, які влада спільно з Міністерством охорони здоров'я вирішили залишити безоплатними. Однак ми вже бачимо, що не всі їх зможуть отримати. Наприклад, не кожен зможе доїхати з Любеча в Ріпки. Дороги повністю розбиті, а пацієнти здебільшого не в змозі самостійно пересуватися. «Екстренка» (машина швидкої допомоги. — Прим. ред.) не доправить їх у лікарню, тому що це великі витрати. А хто з них може поїхати рейсовим автобусом?» — обурився народний депутат.

Валерій Дубіль також розповів, що після реорганізації медзакладу й закриття паліативного відділення в Любецькій лікарні нині функціонує лише амбулаторія, яка займає всього один поверх триповерхової споруди.

«Амбулаторія — єдине місце, де жителі Любеча й прилеглих сіл зможуть отримати медичну допомогу.

Цей поверх і опалюватимуть. Але за кілька років така різниця в опаленні поверхів призведе до руйнування будівлі. Хто буде її ремонтувати? Сімейні лікарі за власні заробітні плати? Це мільйони гривень! Єдиний вихід — або шукати інвесторів, або громаді вкладати кошти. А це може призвести до того, що на інші потреби бюджету об'єднаної громади просто не вистачить!» — пояснив політик.

На думку парламентаря, влада перекладає відповідальність за власні помилки на місця, і саме так вона нищить українські села й селища.

«Скільки таких лікарень, як в Любечі, по всій країні? Сотні! На них чекає таке саме майбутнє. Процес уже розпочався», — не приховує розчарування Валерій Дубіль.

На думку народного депутата, єдине, що може зупинити безальтернативне руйнування системи охорони здоров'я, — це зміна влади.

«Переконаний, що коли в результаті чесних, демократичних виборів люди оберуть професіоналів своєї справи, ми зможемо втілити в життя вже напрацьовану якісну медичну реформу, яка не має нічого спільного з тим, що зараз робить влада», — підсумував він.

За ким виє «швидка»

Минулого тижня лікарі «швидких» у багатьох містах України виступили проти планів уряду ліквідувати служби екстреної медичної допомоги. Щодня з 12.00 до 12.05 медики вмикали звукові сигнали й пробіскові маячки спецтранспорту на своїх каретах.

Акції протесту були організовані профспілками працівників системи охорони здоров'я, які не бажають перетворення «швидкої» на «медичне таксі».

Нагадаємо: в рамках упровадження так званої медреформи в Кабміні мають намір скоротити склад бригад швидкої допомоги. Якщо зараз вони поділяються на лікарські (лікар, фельдшер, медсестра й водій) і фельдшерські (фельдшер, медсестра й водій), то вже з 1 січня 2023 року до тих, хто потребує допомоги, приїде бригада у складі двох парамедиків і екстреного медичного техніка. Останній — це людина, яка вміє надавати першу долікарську допомогу та має водійські права. Адаже за кермом карети сидітиме саме він.

Багато водіїв «швидких» можуть втратити роботу. Адаже, щоб стати екстреними медтехніками, вони змушені будуть опанувати мінімальний набір медичних знань, які досягнути не так вже й просто. Занепокоєні можливим звільненням і фельдшери, які з різних причин не зможуть навчитись водійському ремеслу й отримати права на керування спецтранспортом.

Так само за бортом нової системи охорони здоров'я можуть залишитися багато лікарів і медсестер, яких у «відреформованих» бригадах не має бути. На «борту» їх замінять парамедики.

У піврічний курс навчання таких фахівців (для порівняння: фельдшери опановують свою спеціальність упродовж майже 4 років. — Прим. авт.) входять здійснення серцево-легеневої реанімації, зупинення різних видів кровотеч, накладання пов'язок, відновлення дихання у разі закупорювання легень, надання першої допомоги при опіках.

Головна функція парамедика — оцінити ситуацію та або доставити хворого до лікарні, підтримуючи в дорозі його життєдіяльність, або рекомендувати звернутися до свого лікаря, з яким підписаний договір про обслуговування, для подальшого лікування.

Фахівці констатують, що переймаючи західну модель надання екстреної медичної допомоги, в Кабміні відмовляються враховувати українські реалії: розбиті дороги, зношений парк спецтехніки, величезні відстані між лікарнями та населеними пунктами. Адаже завдання парамедиків у зарубіжній практиці — якомога швидше доставити пацієнта до лікарні, де йому надають кваліфіковану допомогу.

Експерти запевняють, що заміна фахівців парамедиками фактично знищить «швидку» і завдасть значного удару по людському потенціалу України. Адаже зниження якості надання екстреної допомоги призведе до суттєвого зростання смертності під час госпіталізації тяжкохворих і травмованих, що означає подальше скорочення населення в нашій країні. Це і є причиною протестів медиків.

Однак навіряд чи почують виття їхніх сирен у Кабміні. Адаже людське життя, на відміну від грошей, у нашій країні не цінується. Тому представники уряду продовжать і далі цілеспрямовано економити на громадянах, не обмежуючи ні в чому себе любимих.

Катерина МІЦКЕВИЧ

Цей газопровід вже давно став для Євросоюзу своєрідним тестом на стійкість. Адже попри гучні обіцянки й запевнення з високих трибун про неприпустимість зниження транзитних потужностей України, великі гравці всерйоз зацікавлені в реалізації «газпромівського» проекту з постачання російського газу в Європу в обхід нашої країни. Та й не дивина: адже в будівництві газопроводу активну участь беруть енергетичні компанії Німеччини, Австрії, Франції та Нідерландів — найзаможніших держав ЄС. І ось з берегів Балтики прилітає нова звістка — гірське відомство міста Штральзунда видало дозвіл на будівництво 55-кілометрової ділянки газопроводу «Північний потік — 2» у територіальних водах ФРН і на суходолі в районі Любміна поблизу Грайфсвальда.

Саме Німеччина була головним лобістом будівництва газопроводу дном Балтійського моря. Ще б пак — це дозволить отримувати безпосередньо до 110 млрд куб. м російського газу на рік! Тому не дивує, що головна захисниця Мінських угод пані Меркель, хоча спочатку й згадувала, що «Потік — 2» завдасть безпосереднього збитку Україні у зв'язку зі зниженням транзитних потужностей країни, напередодні виборів до Бундестагу заспівала про те, що даний проект — виключно комерційний, оскільки в ньому беруть участь приватні інвестори.

Незадовго до того як гірське відомство Штральзунда схвалило будівництво 55-кілометрової ділянки газопроводу, до канцлера ФРН звернулися екологи. Все-світній фонд дикої природи Німеччини і німецький Союз охорони природи вимагали від провідних політиків покласти край цьому проекту будівництва.

«Північний потік — 2» є клімато-політичним глухим кутом, який загрожує вразливій екологічній системі Балтійського моря і вбиває клин всередині Європейського Союзу», — запевняли вони, згадавши про наслідки проекту для України і Словаччини.

Чи почує канцлерка голоси екологів, тим більше що вона досі не змогла сформувати коаліційний уряд і їй, по правді кажучи, поки не до них? Навряд чи. Але кабінет Меркель обов'язково відреагує запевненням про додаткове вивчення факторів негатив-

ного впливу газопроводу на екосистему.

Заклик прем'єр-міністра Польщі Матеуша Моравецького за результатами зустрічі з держсекретарем США Рексом Тіллерсоном у Давосі розширити санкції у зв'язку з будівництвом газопроводу «Північний потік — 2» також найближчим часом може залишитися без відповіді.

Варто згадати, що влітку минулого року Вашингтон мав намір вжити заходів до європейських компаній, які висловили бажання вкласти в цей проект понад 5 млн дол. на рік або 1 млн дол. одноразово. Аж тут Меркель виступила з критикою Конгресу

США, заявивши про те, що від таких кроків може постраждати європейський бізнес і енергоринок. А президент Єврокомісії Жан-Клод Юнкер пообіцяв США заходи у відповідь, якщо антиросійські санкції торкнуться європейських енергетичних чи будівельних інших компаній. У результаті — о диво! — червневим голосуванням за розширення санкцій було визнане недій-

ВІДНЕСЕНІ «ПІВНІЧНИМ ПОТОКОМ — 2»

ним нібито через порушення процедури, а за фактом стримувальні заходи проти «Північного потоку — 2» так і не були вжиті.

Втім, можливо, поки що... Адже в Америці теж є амбітні плани постачати зріджений газ у Європу. Та й з пані канцлеркою в Трампа досить складні відносини, тому ві-

скарку «Нафтогазу України» з приводу російського газопроводу. В ній ідеться про ймовірне порушення правових норм «Енергетичного співтовариства», зокрема Акта 2008/01/МС-ЕпС, який передбачає розгляд Єврокомісією спорів і фактів порушень окремими членами ЄС законодавства. І все б було

ком Німеччини Єврокомісія видала дозвіл «Газпрому» на використання газопроводу OPAL. Однак експерти нагадують і про успішний досвід протидії європейським компаніям і їх заслуженого покарання, наприклад, в історії з поставками турбін Siemens у Крим.

«Та німецьких ділків досвід нічому не вчить. Схожа ситуація, хоч й іншого масштабу, зараз складається з «Північним потоком — 2». Розмінюючи сьогодні інтереси Європи, не кажучи вже про інтереси України, на можливі економічні бонуси, лобісти «Північного потоку — 2» наполягають, що за пару років ситуація з Росією якось владнається і працювати з Кремлем уже не буде соромно.

Але факти свідчать про прямо протилежне, і деякі не останні фігури в Німеччині мусять нарешті ввімкнути мізки і це зрозуміти. Якщо Кремлю це буде вигідно, він не замислюючись використовує економічний проект для шантажу, тиску, втручання у внутрішні справи Берліна. Такий момент обов'язково настане. І ті, хто це допустив, втратять все нажите непосильною працею, в першу чергу похочуть свою репутацію», — підкреслили аналітики «ІС».

Експерти з енергетичних питань вважають, що впродовж піврічного терміну стане остаточно зрозуміло, бути «Північному потоку — 2» чи ні. Але Україні не варто займати вичікувальну позицію. Категоричними противниками будівництва газопроводу є члени ЄС Польща і Литва, з якими необхідно об'єднати зусилля для досягнення спільної мети. Також слід використовувати такого потужного союзника, як Штати. І тоді, цілком можливо, російській газовій гідрі все ж вдасться відрубати голову.

Олена САФОНОВА

КРИМ ДОЗВОЛУ ГІРСЬКОГО ВІДОМСТВА МІСТА ШТРАЛЬЗУНДА, ПОТРІБНА ЩЕ ЗГОДА НІМЕЦЬКОГО ФЕДЕРАЛЬНОГО ВІДОМСТВА З ПИТАНЬ СУДНОПЛАВСТВА І ГІДРОГРАФІЇ. ТАКОЖ БУДІВНИЦТВО «ПІВНІЧНОГО ПОТОКУ — 2» МАЄ БУТИ ПОГОДЖЕНЕ З ФІНЛЯНДІЄЮ, ШВЕЦІЄЮ І ДАНІЄЮ. РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОЕКТУ МОЖУТЬ ЗАГАЛЬМУВАТИ ПЕРЕМОВИНИ МІЖ ЄВРОПЕЙСЬКОЮ КОМІСІЄЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ СТОРОНОЮ ПРО ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ДЛЯ ГАЗОПРОВІДУ

добре, та розгляд скарги може затягтися. А час, за великим рахунком, грає не на користь Україні.

Втім, Кремлю поки рано відкорковувати шампанське, адже його гра теж не закінчилася. По-перше, ще потрібно отримати дозвіл німецького Федерального відомства з питань судноплавства і гідрографії. Подруге, будівництво має бути погоджене з Фінляндією, Швецією і Данією. По-третє, що не кажи, а переговори між Європейською комісією та російською стороною про правовий режим для «Потоку — 2» також можуть затримати реалізацію цього проекту. І хоча Москва, ясна річ, не бачить необхідності в додаткових дебатах, Брюссель все ж наполягає на отриманні від держав-членів відповідного мандата.

Аналітики групи «Інформаційний опір» говорять про те, що для проштовхування «Північного потоку — 2» лобісти спробують використати досвід 2016 року, коли під тис-

КОНТЕКСТ

Європа добровільно йде до «Газпрома» на заклання?

Президент центру глобалістики «Стратегія XXI» Михайло ГОНЧАР упевнений, що завдяки європейському лобі проект «Північний потік — 2» може бути реалізований уже до 2022 року. І зараз з огляду на всі фактори протистояння співвідношення шансів на його успіх й невдачу — 51% до 49%.

Втім, європейці, які ратують за «Потік — 2», забувають про те, що фактично підсаджують на російську газову голку весь ЄС, а Росія отримує монополію на постачання блакит-

ного палива в країни — члени Співдружності. Так, наприклад, Німеччина залежатиме від РФ на 85%.

Експерт пояснив, що після запуску «Північного потоку — 2» Україна перестане бути країною-транзитером, а весь російський газ йтиме виключно контрольованими «Газпромом» магістралями, а це два «Північних потоки», «Турецький потік», а також нині існуючі «Ямал — Європа» і «Блакитний потік». Отже, практично весь газ, що постачається зі сходу до Європи, буде повністю підконтрольний «Газпрому».

Пакистан розвертається в бік Росії і Китаю

Пакистан розвиває свої відносини з Росією і Китаєм, про що заявив міністр оборони цієї країни. Пов'язано це з тим, що Сполучені Штати прийняли рішення припинити надання військової допомоги Ісламабаду в розмірі двох мільярдів доларів.

Міністр Хуррам Дастгір Хан розповів Financial Times, що його уряд проводить «регіональну переоцінку пакистанської зовнішньої політики і політики у сфері безпеки», яка загрожує підривом військових зусиль США в Афганістані.

За словами Хана, Пакистан має намір здійснювати військові закупівлі в Росії і Китаї, а також в Європі, оскільки Сполучені Штати «замість співпраці віддали перевагу гострій критиці Ісламабада».

«За останні три роки ми вже закупили кілька росій-

пакистан за останні 15 років отримав від США військової допомоги на суму 33 мільярдів доларів, заплативши за це «тільки брехнею і обманом». Хан назвав такі коментарі «глибоко образливими і контрпродуктивними».

Він додав: «Шкода, що нам доводиться обговорювати цифри обсягу допомоги, в той час як Афганістан поступово виходить з-під контролю США і афганської влади».

Це найпотужніший розкол за всю 70-річну історію існування американо-паки-

— заявив він. — Але це дуже важко».

Хан додав, що нині ведеться «дискусія» про прийняття більш радикальних антиамериканських заходів, наприклад, позбавити США сухопутних і повітряних маршрутів до Афганістану. Щоправда, пакистанська влада відзначає, що, найімовірніше, вони просто збільшать плату за проїзд і проліт.

Ісламабад вже відмовився ділитися з Америкою розвідувальною інформацією, яку він збирає на суміжній з Афганістаном території.

Тим часом бурхливий розвиток відносин між Пакистаном і Китаєм також викликає стурбованість у Вашингтоні, який зміцнює альянси з іншими країнами регіону, в тому числі з Індією, вбачаючи в ній

США У СІЧНІ ЗАЯВИЛИ, ЩО ПРИПИНЯЮТЬ НАДАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ДОПОМОГИ ПАКИСТАНУ НА СУМУ ДВА МІЛЬЯРДИ ДОЛАРІВ, ОСКІЛЬКИ, НА ДУМКУ ВАШИНГТОНА, ІСЛАМАБАД НЕДОСТАТНЬО АКТИВНО ВЕДЕ БОРОТЬБУ З ТЕРОРИЗМОМ, ОСОБЛИВО В РАЙОНІ АФГАНСЬКОГО КОРДОНУ

ських гелікоптерів, — сказав міністр. — Це ми називаємо регіональною переоцінкою пакистанської зовнішньої політики і політики у сфері безпеки. Викликано це тим прикритим вибором, який зробили Сполучені Штати Америки».

США в січні заявили, що припиняють надання військової допомоги Пакистану на суму два мільярди доларів, оскільки, на думку Вашингтона, Ісламабад недостатньо активно веде боротьбу з тероризмом, особливо в районі афганського кордону.

Президент Дональд Трамп відмовився від свого курсу на виведення американських військ з Афганістану, намагаючись відновити безпеку в цій країні, де останніми роками відбувається ціла низка смертоносних терористичних атак. Очевидно, що частина цих терактів готується на пакистанській території.

Минулого місяця Трамп написав у «Твіттері», що Па-

танського альянсу, і тепер Ісламабад застерігає, що закуповуватиме зброю в інших країнах. За словами Хана, між Пакистаном і США зберігається безліч спільних інтересів, однак Вашингтон останнім часом «воліє приділяти більше уваги розбіжностям».

З приводу повідомлень ЗМІ про те, що Ісламабад може закупити в Росії партію винищувачів Су-35, Хан сказав: «Поки що ні».

Разом з тим він зазначив: «Ми почали діалог з Росією, якого між нами раніше не існувало, тому що ми перебували в західному таборі».

Основою пакистанських ВПС нині є винищувачі F-16 виробництва американської компанії «Локхід Мартін», проте Хан зазначає, що США вже кілька років не постачають запчастини до них.

«Нам за допомогою власної винахідливості та інших методів вдається підтримувати боєздатність своєї авіації,

оплот протидії китайським регіональним амбіціям».

Китай має намір витратити в Пакистані 55 мільярдів доларів на реалізацію інфраструктурних проектів у рамках свого задуму щодо створення цілої мережі торговельних шляхів по всьому світові. Такі дії викликають стурбованість у США, які побоюються, що Пакистан може перетворитися на васальну державу свого північного сусіда.

Офіційні особи в Ісламабаді підбадьорилися у своїй суперечці з Вашингтоном, отримавши підтримку з боку Пекіна.

Хан сказав: «Те, що ми розбудовуємо свої відносини з Росією і поглиблюємо зв'язки з Китаєм, є відповіддю на дії американців. А у них є свої причини. На нашу думку, вони хочуть використовувати Індію для стримування Китаю».

Майкл ПІЛ, Кіран СТЕЙСІ, Financial Times, Великобританія

Прискорюючи енергетичне перетворення Африки

Для більшої частини Африканського континенту перехід від викопного палива до більш чистих видів енергії розглядається як нагальна екологічна потреба. Оскільки вуглеводні забезпечують основну частину — в деяких випадках навіть до 70% — енергетичного балансу, екологічна ситуація на континенті насправді дуже далека від ідеалу.

Перехід Африки на нові енергоресурси є вельми терміновим також і з економічної точки зору. Щорічно на нафтові субсидії витрачається 1,5% ВВП всього континенту — приблизно 50 мільярдів доларів США. Цих коштів достатньо, щоб забезпечити сонячною енергією близько 300 мільйонів людей. Якби континент зміг змінити баланс своєї енергетики, поступово відходячи від використання вуглеводнів, ці субсидії могли б бути перерозподілені таким чином, щоб забезпечити як екологічні, так і економічні вигоди.

Впровадження більш чистої енергії в національні енергетичні системи не тільки підвищить можливості на місцях; це також сприятиме експорту вуглеводневого палива. Отриманий дохід можна було б інвестувати в нові форми екологічно чистої «зеленої» енергії. Такий перехід, який вимагатиме співпраці з нафтовим сектором, дасть можливість різко прискорити соціально-економічний прогрес.

Серед найбільших переваг такої роботи була б електрифікація тих областей, які за існуючих систем розподілу енергії перебувають у прямому сенсі слова у повній темряві. Сьогодні лише 30% країн Африки мають систему надійної подачі електроенергії. Однак при загальній потужності близько 10 терават (ТВт) встановлена потужність сонячної енергії в Африці може бути значно збільшена. Фактично, за деякими оцінками, зростання виробництва сонячної енергії до 2030 року може скласти від 15 до 62 ГВт.

Від викопних видів палива найближчим часом на континенті не відмовляться, однак якщо у виробництві енергетичних ресурсів буде передбачено значне збільшення частки сонячної енергії, це дасть серйозні переваги для Африки, особливо в тих областях, де сільське господарство є найбільшим сектором економіки. Електрифікація аграрних районів полегшить зберігання і транспортування сільськогосподарської продукції, поліпшить продовольчу безпеку і підвищить доходи фермерів.

У прагненні до енергетичного балансу Африка має дуже важливу перевагу пе-

ред розвиненими країнами: це можливість почати все з чистого аркуша. Відносно малий обсяг інвестицій в енергетику — сьогодні це основна причина того, чому «зелена» енергія є найкращим варіантом енергетичного розвитку Африки.

Оптимальним способом прискорення переходу від вуглеводневої сировини до екологічно більш чистих «зелених» форм енергії могло б стати перенаправлення частини національних нафтових субсидій на розвиток відновлюваних джерел енергії. Це сприяло б створенню більш потужних стимулів для скорочення споживання викопного палива при одночасному стимулюванні інвестицій і зростання виробництва «зеленої» енергії. Крім того, в сільських регіонах Африки така політика допоможе вивести громади з темряви і призведе до створення нової найважливішої інфраструктури, необхідної для забезпечення економічного зростання.

Однак, незважаючи на те, що відновлювані джерела енергії є ключем до тривалого процвітання Африки, перехід континенту до чистої енергії не означає негайної і повномасштабної відмови від вуглеводневої сировини. Нафтовий сектор все ще відіграватиме важливу роль. Промисловий досвід континенту буде необхідний для забезпечення трансформації енергетики. І оскільки викопні види палива залишаться частиною енергетичного комплексу континенту, нафтовий сектор слід заохочувати до підвищення екологічної чистоти своєї власної енергетики.

Це може здатися неможливим. Але оскільки політики всього континенту прагнуть забезпечити адекватні поставки чистої енергії для досягнення швидкого, інклюзивного економічного зростання та екологічної безпеки, вони, ймовірно, визнають, що альтернативи цьому рішення не існує. Співпраця старої і нової енергетики може бути єдиною рушійною силою, здатною забезпечити просування Африки вперед.

Шарлотта ОБЕН,
Project Syndicate, США
(Матеріал друкується
зі скороченнями)

Ознайомившись зі списком картин, які цього року претендують на «Оскар» в номінації «кращий фільм», хоч за голову хапайся. Такої туги-печалі не було давно. Тоді як є прекрасні стрічки, які кіноакадеміки явно недооцінили. Наприклад, біографічну драму «Гра Моллі» удостоїли лише однієї номінації — «кращий адаптований сценарій». Насправді ж це кіно могло б легко взяти найголовніший приз, і не тільки!

Фільм заснований на реальних подіях: у його основу покладено історію «принцеси покеру» Моллі Блум (Джесіка Честейн). Але про все по порядку.

Отже, головна героїня була надією американського лижного фрістайлу. Але отримавши страшну травму, вона була змушена піти зі спорту. Моллі познайомилася з бізнесменом Діном Кітом (Джеремі Стронг) і стала його помічницею. Дівчині доводилося організувати підпільну гру в покер для дуже багатих гравців. Моллі отримувала непогані чайові і швидко змогла виправити своє матеріальне становище. Але незабаром Дін вирішив заощадити на своїй працівниці і позбавив її зарплатні, мовляв, і чайових досить. А потім і зовсім звільнив. Героїня Джесіки Честейн помстилася: з-під носа колишнього шефа переманила всіх його гравців й організувала свій власний фешенебельний покер-клуб у Лос-Анджелесі. Вона порадила з юристами

і з'ясувала, що якщо буде працювати лише за чайові, то їй ніхто не зможе висунути будь-які звинувачення. Але якщо буде брати відсоток від ставок, тоді стане об'єктом розслідування ФБР. Чайові Моллі цілком влаштували.

Дівчина багатіла з кожним днем, розширювала клієнтську базу. Але один дуже хитрий гравець відібрав клуб у Моллі. Вона не збиралася рвати на собі волосся з відчаю, а просто переїхала до Нью-Йорка й організувала нову гру зі ще більшими ставками.

І все у неї складалось чудово. Але довго так тривати не могло. Спочатку на Моллі наїхала мафія, а потім і федерали. Клуб закрили, а сама Моллі постанала перед судом. Її адвокатом став Чарлі Джеффі (Ідріс Ельба).

Прокурори запропонували Моллі Блум угоду. Якби вона надала слідству клієнтську базу і сервери, на яких зберігала детальну інформацію про гравців (у тому числі і мафію-

ГРА НА ПІДВИЩЕННЯ

зі), звинувачення б повністю зняли. Крім того, повернули б усі конфісковані гроші. Але Моллі на угоду не пішла. Кого вона захищала і чому? Про це ви дізнаєтесь лише подивившись це захопливе кіно!

Джесіка Честейн в ролі Моллі Блум просто неймовірна! Можна сміливо сказати, що це найкраща роль актриси в її кар'єрі. Вона переграла навіть саму себе в картині «Міс Слоун», і достойна отримати за свою роботу золоту статуетку...

До речі, реальна Моллі Блум особисто вибрала Честейн для головної ролі, про що і повідомила режисерові Аарону Соркіну. І влучила у десятку!

Та й Ідріс Ельба склав Джесіці Честейн чудову компанію. Ельба, зазначимо, все більше тишить глядачів: згадайте тільки, як блискуче він недавно зіграв у фільмі «Між нами гори»...

«Гра Моллі» — дебютна режисерська робота Аарона Соркіна (отримав «Оскар» за сценарій до «Соціальної мережі»). У нього вийшло зняти неймовірно цікаве кіно, захоплююче навіть для тих, кому тема азартних ігор принципово чужа. Крім того, це тонке, зворушливе, мотивує й життєстверджує муві.

Соркін став і сценаристом фільму, не довіривши цю ро-

боту нікому. І недарма. Він майстерно пропрацював фавбу, характери персонажів (прекрасний батько Моллі, роль якого виконав Кевін Костнер), виписав вишукані діалоги. А чого вартий закадровий текст!

Відчуття від фільму — захват. Та й дивившись його на одному диханні: навіть не помічаєш, що картина триває більше двох годин. І у фіналі шкодуєш, що все закінчилось.

Гарне кіно викликає спрагу, яку втамувати дуже важко. Таких глибоких фільмів, як «Гра Моллі», зараз майже не знімають. Глибина в наш час не важлива, в моді — «випендрьож»!

Один із найбільш очікуваних фільмів останнього часу — картина «Зменшення» режисера Александра Пейна. Оригінальний задум муві й Метт Деймон у головній ролі в незвичному для нього амплу заінтригували глядачів. Перегляд трейлера тільки підігрівав цей інтерес. І ось довгоочікувана прем'єра відбулася. Але чи виправдалися очікування?

Ця кінематографічна казка починається з того, що відважні норвезькі вчені змогли зменшити лабораторного щура. Потім провели експеримент на людях... І ось через кілька років чоловіки і жінки почали добровільно і безповоротно зменшуватися. Сенс цієї дивної витівки простий і неймовірно

«Зменшення»: футуристичний «Хлопчик-мізинчик»

шляхетний: у новому міні-розмірі люди будуть вживати меншу кількість продовольства, відповідно, не будуть виснажувати і забруднювати планету. Ну а головна «заманушка» для потенційних «хлопчиків-мізинчиків» цілком прагматична: накопичені в колишньому житті тисячі доларів у світі ліліпутів конвертуються в мільйони. У мікросвіті вони зможуть дозволити собі ті речі, на які раніше дивилися з невідомою заздрістю. Тут все маленьке, відповідно, коштує копійки. Тобто піддослідним, що пройшли процедуру зменшення, більше ніколи не доведеться працювати. Ну хіба що з нудьги. Загалом не життя, а суцільний рай!

Ось і головний герой, недбайливий фізіотерапевт Пол Сафранек (Метт Деймон) разом зі своєю дружиною Одрі (Крістен Біг) зважуються на дивовижну процедуру. Консультанти описали казкові перспективи їхнього подальшого життя, але також попередили про ризики... І от подружжя відправляють у різні палати... За кілька годин Пол зменшується до 12 сантиметрів (для порівняння: середній зріст ляльки Барбі становить 28 сантиметрів). Він з нетер-

пінням очікує зустрічі з Одрі, щоб нарешті вирушити до казкового розкішного будинку, який для них вже підготували у спеціальному поселенні для маленьких людей. І тут виявляється, що Одрі в останній момент злякалася. Пол розбитий і засмучений, але повернутися до своїх колишніх розмірів він більше не може. Далі починається низка абсолютно незрозумілих і нелогічних подій...

Ідея фільму, яка дійсно спочатку інтригувала, через хвилин двадцять екранного часу здається не такою вже оригінальною. Сюжет фільму не поганий і не хороший: просто взагалі незрозуміло, про що знята картина «Зменшення». А головне — для чого?

Режисер Александр Пейн і сценарист Джим Тейлор в одній картині змішали все, що тільки можна: фантастику, дурну комедію, недомелодраму... Тут переплітаються теми глобального потепління, майбутнього апокаліпсису, соціальної нерівності... До чого все це? Не розумієш ні відразу, ні потім. Якби це кіно зняли за типом, наприклад, «Степфордських дружин», то це міг бути справжній шедевр. Вишуканий, дивний,

загадковий трилер... Але в «Зменшенні» не виявилось жодної інтриги.

Розчарувало і те, що життя «хлопчиків-мізинчиків» з майбутнього прописане досить безграмотно з точки зору науки, та й масштабів предметів і міні-людей у фільмі часто-густо не дотримано. Загалом питань до творців картини залишилося занадто багато.

Зовсім незрозуміло, що в цьому фільмі робить Метт Деймон.

«Можу заявити, що це була найбільша «маленька» роль у моїй кар'єрі. Александр Пейн — дивовижний режисер. Ми вперше зустрілися в 1999-му на вечірці-презентації Paramount. У нього виходила «Вискочка», а я щойно закінчив зйомки в «Талановитому містері Ріплі». Я підійшов до Александра і сказав, що мрію знятися у нього. Після цього ми більше не бачилися. І ось під час нашої зустрічі 15 років потому він запитав: «Ми ж перетиналися раніше, чи не так?» — «Ще й як перетиналися, і я пам'ятаю точно, коли і де», — відповів я йому. Можна сказати, що я чекав цієї можливості 15 років», — розповів актор в одному з інтерв'ю.

Ось тільки на відміну від «Зменшення», «Талановитий містер Ріплі» — дійсно варте уваги й захопливе кіно. Тож набагато корисніше переглянути вкотре цей фільм або будь-яке інше кіно з Меттом Деймоном. Але тільки не це.

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Наклад 10 386 прим.

Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій послання на газету «ВВ» обов'язкове.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.